

Debreceni Ítéltábla

Bf.IV.173/2021/14.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2021. június 16. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A kereskedéssel, jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2021. február 4. napján kihirdetett 6.B.276/2020/6. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A kábítószer-kereskedelem büntettének törvényhelye: Btk. 176. § (1) bekezdés *IV.* fordulat, (3) bekezdés.

A felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének tartamát 5 (öt) évre felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék – megismételt eljárásban – a 2021. február 4. napján meghozott 6.B.276/2020/6. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntettében [a Büntető Törvénykönyv (a továbbiakban Be.) 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés]. Ezért 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtása esetére meghatározta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a legkorábbi időpontját és határozott az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a kiszabott büntetés súlyosítása, fegyházban végrehajtandó, magasabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása érdekében. Indokai szerint az elsőfokú bíróság a súlyosító tényezőknek nem tulajdonított megfelelő nyomatékot és a vádlottal szemben a bűncselekmény társadalomra veszélyességéhez nem igazodó, túl enyhe büntetést szabott ki, melynek lényeges súlyosítása szükséges (... Megyei Főügyészség ...).

[3] A vádlott és a védő felmentés céljából éltek jogorvoslattal, melyet a védő írásban részletesen indokolt (9. és 13. számú másodfokú irat). A perorvoslat indokolásában fenntartotta a felmentést célzó fellebbezését és kifejtette azt az álláspontját, hogy T1 tanúként tett terhelő vallomását nem lehet a büntetőeljárásban figyelembe venni, mert az jogellenes bizonyítéknak tekinthető. Mindezt azzal indokolta, hogy T1-t a nyomozó hatóság 2015. január 6-án 22 óra 54 perckor hallgatta ki tanúként, majd ezt követően – 7 hónap elteltével –

gyanúsították őt meg bűncselekmény elkövetésével. „A nyomozó hatóság kihasználta azt a „menekülő utat” amit a törvény felkínál, hogy más és más szabályok vonatkoznak a tanú, valamint a gyanúsított kihallgatására. Álláspontja szerint ez azért lényeges, mert T1 a gyanúsított vallomásaiban „pontosította a korábbi tanúvallomását”. E tanúvallomás mellett más bizonyíték nem támasztja alá az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást. Másodlagosan az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, utalva az igen jelentős és a vádlottnak fel nem róható időmúlásra és a büntetőeljárás elhúzódására. Kiemelte továbbá, hogy a vádlott rendezett életkörülmények között él, munkahellyel rendelkezik, és élettársa kiskorú gyermekét közösen nevelik. Az elmúlt 6 évben büntetőeljárás nem indult ellene.

[4] A vádlott a 2021. június 6. napján kelt és az ítéltáblára 2021. június 9. napján érkezett beadványában (12. számú másodfokú irat) az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Részletesen beszámolt az életviteléről, belátta, hogy „nagyot hibázott”, és megbánását hangoztatta.

[5] A ...Fellebbviteli Főügyészség a ... számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, nem vitatva a bűncselekmény elkövetésétől eltelt jelentős időmúlás tényét, míg a védelmi jogorvoslatokat alaptalannak találta. A büntetőügy elbírálását a Be. 598. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára tanácsulésen indítványozta.

[6] Az ítéltábla 2021. június 16. napjára a védelmi fellebbezés elintézésére tanácsulést tűzött, amelyről az ügyészséget, a vádlottat és a védőt értesítette. A védő 2021. május 28. napján nyilvános ülés kitűzésére tett indítványt, azonban a tanácsulés időpontjáról szóló értesítést már 2021. április 12. napján elektronikusan letöltötte, így a 2020. évi LVIII. törvény (Kivezető tv.) 211. § (6) bekezdésében meghatározott 15 napos határidőn túl került előterjesztésre az indítványa. Az ítéltábla 2021. május 31. napján a mulasztásról – amely miatt igazolásnak nincs helye a Be. 598. § (5) bekezdése szerint – értesítette a védőt, utalva arra, hogy nyilvános ülés kitűzésére hivatalból nem volt ok, és más jogosult, így a vádlott, illetve az ügyészség a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését nem kérte, ezért a büntetőügy felülbírlatára az eredeti kitűzésnek megfelelően tanácsulésen fog sor kerülni. A tanácsuléses elbírálásnak a törvényi előfeltételei fennálltak, a Kivezető tv.-ben meghatározott, a Be. általános 8 napos határidejétől hosszabb 15 napos határidő elmulasztásakor a másodfokú bíróságnak nincs törvényi kötelezettsége a nyilvános ülés kitűzésére és arra megfelelő indok sem volt, mivel a vádlott meghallgatása nem szükséges, a tényállás pedig megalapozott.

[7] Az ügyészség fellebbezése részben alapos, a védelmi perorvoslatok azonban alaptalanok.

[8] A felülbírlat – figyelemmel a vádlotti és védői jogorvoslat elsődleges tartalmára – a Be. 590. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében teljeskörű volt. Ennek során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítást az eljárási szabályokat betartva, mindenre kiterjedően és körültekintően tartotta be.

[9] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette és megalapozott tényállást állapított meg, amely a Be. 591. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban irányadó volt.

[10] A törvényszék a büntetőügy eldöntéséhez szükséges bizonyítékokat megvizsgálta, és szem előtt tartva a vádlott védekezését – miszerint a lefoglalt kábítószer a saját fogyasztására vásárolta, de abból senkinek nem értékesített – elemzés alá vonta T1 tanú- és terhelti vallomását, továbbá T2-nek a vádlottra tett egyértelműen terhelő vallomását, amelyek a vádlott kereskedői magatartását bizonyították. Megindokolta, hogy miért e két személy tanúvallomását fogadta el, és miért vetette el ezzel szemben a vádlott azon védekezését, hogy ő nem árusította a kábítószer. A bizonyítékok értékelése kifogástalan, alappal nem támadható.

[11] Azt a védői érvelést, hogy a nyomozó hatóság törvénytelen taktikai trükköt alkalmazott – miszerint T1-et 2015. január 16. napján tanúként hallgatták ki, majd pedig csak hónapokkal később lett gyanúsított az ügyben – az eljárás adatai nem támasztják alá, figyelemmel a házkutatás időpontjára, amely azon a napon történt, amikor T1-t tanúként kihallgatták, utalva továbbá arra, hogy T2 tanúkihallgatására pedig másnap, 2015. január 17. napján került sor. Erre tekintettel T1 tanúkihallgatási jegyzőkönyvének ismertetésére a halála miatt bekövetkezett objektív kihallgatási akadályra figyelemmel törvényesen került sor és nem volt akadálya a személyi bizonyíték értékelésének.

[12] E körben kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy tanúkihallgatásának valóban nincs helye. Ez levezethető a büntetőeljárás tételes rendelkezéseiből, a Be. 167. § (5) bekezdésében megfogalmazott általános bizonyítás-tilalmi klauzulából és megerősített az EJEK gyakorlata által is. A tanúkihallgatást azonban elsődlegesen a megalapozott gyanú zárja ki, amit az Alkotmánybíróság 3058/2019. (III.25.) AB határozatának [37] bekezdése is megerősít. Jelen esetben azonban a kihallgatás idején még nem volt megalapozott a gyanú, ezt támasztja alá, hogy a megalapozott gyanú közlésére csak hónapokkal később került sor. A tanúkihallgatás ezért nem ütközött a törvénybe, így a törvényes bizonyíték perjogi okból való kizárásának nem volt helye.

[13] Az ítélet indokolása megfelel a logika szabályainak, az mindenki számára követhető, az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett.

[14] A kifejtettetekre figyelemmel a vádlott és a védő felmentést célzó jogorvoslata nem foghatott helyt, mert erre kizárólag a bizonyítékok eltérő értékelésével kerülhetne sor, amelyre megalapozott tényállás esetén nincs törvényes lehetősége a másodfokú bíróságnak. Ezt ugyanis a tényálláshoz kötöttség elve nem teszi lehetővé.

[15] Az irányadó tényállás alapján okszerű a vádlott bűnösségére vont következtetés és a cselekmény minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi szabályoknak, valamint a Kúria által alakított bírói gyakorlatnak.

[16] A kereskedés rendszeresen ismétlődő, anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel. A Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataának a lényege a haszonszerzésre törekvés a kábítószer rendszeres eladása által. A tényállás a rendszeres eladást tartalmazza, és a kábítószer tárolt mennyisége is a kereskedői magatartást erősíti meg. Itt szükséges utalni a Kúria 1/2007. Büntető Jogegységi határozat IV. pontjában írtakra és egyes precedens jellegű eseti döntésekre (BH2017. 144, BH2019. 38, Kúria Bfv.II.328/2019/8. és Bfv.III.279/2020/8.). Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság pontatlanul rögzítette az egyébként helyesen minősített cselekmény törvényhelyét, mert nem utalt a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatra, azaz a kereskedői elkövetési magatartást szabályozó normára, melynek meghatározása a követett gyakorlat szerint szükséges, ezért azt az ítéltábla pótolta az ítélete rendelkező részében.

[17] A törvényszék a vádlott javára és terhére szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket alapvetően feltárta, azonban további súlyosító körülmény az, hogy a vádlott fogyasztott is kábítószer, amit vizeletmintájának eredménye bizonyít. Ez a cselekmény külön nem minősíthető, mert beleolvad a súlyosabban minősülő egészséget veszélyeztető és vád tárgyává tett bűncselekménybe, utalva a Btk. 178. § (6) bekezdésében írtakra, ezért ezt csupán súlyosító körülményként lehet értékelni a vádlott terhére.

[18] Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés neme és mértéke törvényes. A vádlott terhére megállapított bűncselekmény tárgyi súlya kiemelt, amit jól tükröz a büntetési tétel, és az ilyen bűncselekmény elkövetőivel szemben általában a törvény szigora alkalmazandó. Jelen esetben azonban az ítéltábla maradéktalanul egyetértett a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés tartamával és annak indokaival. A bűncselekmény elkövetésétől a jogerős elbírálásig, több mint 6 év telt el, ami a vádlottnak semmilyen módon nem róható fel. Ezen idő alatt a vádlottal szemben büntetőeljárás nem indult. Rendezett családi háttérrel rendelkezik. Okulva a történekből igyekszik hasznos tagja lenni a társadalomnak. Az időmúlást és a büntetőeljárás elhúzódását nagy nyomatékkal értékelve az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott szabadságvesztés áll arányban a vádlott társadalomra veszélyességével, és megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat, a társadalom védelmét. A 2/2017. (II. 10.) AB határozat értelmében a vádlottnak joga van az ésszerű határidőn belüli eljáráshoz. Mivel ez jelen ügyben nem valósult meg, ezért a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés mértéke helyes, súlyosítására a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget. utalva e körben a Bf.IV.246/2019/10. számú határozatában kifejtettekre, ahol nagyrészt szintén a pozitív alanyi tényezők tették lehetővé a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését. Az elsőfokú ítélet 8. oldalának első bekezdése annyiban pontosítandó, hogy a hivatkozott eseti döntést a Debreceni Ítéltábla hozta, az ítéletben ugyanis a bíróság neve rövidítésének („DIT”) nincs helye.

[19] A vádlott kedvező személyi körülményekkel rendelkezik. Büntetve nem volt, tettét őszintén megbánta, ezért a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése is indokolt. Általában a minősített kábítószer-kereskedelem elkövetőjénél kivételes a feltételes elítélés, de jelen esetben elsősorban a kedvezőbb alanyi körülmények és az időmúlást ezt indokolta. Ugyanakkor az elkövetett bűncselekmény egyre nagyobb mértékű elszaporodottságát és magas tárgyi súlyát értékelve az ítéltábla a próbaidő tartamát a törvényi maximumra, 5 évre emelte fel, ennyiben alaposnak találva az ügyészség súlyosításra irányuló fellebbezését.

[20] A feltételes elítélés kapcsán utal még utal még a Bf.IV.44/2020/31. számú határozatában kifejtettekre, ahol nagyrészt szintén a pozitív alanyi tényezők tették lehetővé a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését. Az elsőfokú ítélet 8. oldalának első bekezdése annyiban viszont pontosítandó, hogy Bf.I.246/2019/10. számú ítéletet a Debreceni Ítéltábla hozta, a bírói határozatban ugyanis a bíróság neve rövidítésének („DIT”) nincs helye.

[21] Az egyéb, járulékos ítéleti rendelkezések törvényesek, ezért az ítéltábla azokat érintetlenül hagyta.

[22] Az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV. 17.) AB határozata értelmében az előzetes mentesítés [Btk. 102. § (1) bekezdés] hivatalból vizsgálendő a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése esetén, és erről a bíróságnak rendelkeznie is kell. Az ítéltábla álláspontja az, hogy ezen rendelkezés csak a mentesítésben részesítéskor kötelező, annak mellőzése esetén elegendő az indokolásban erről számot adni.

[23] A másodfokú bíróság az elkövetett és a vádlott terhére megállapított bűncselekmény jellegét, annak elkövetési magatartását értékelve arra az álláspontra jutott, hogy a vádlott érdemtelen az előzetes mentesítés kedvezményére.

[24] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a törvényszék ítéletét a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.

Debrecen, 2021. június 16.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. előadó bíró,
Dr. Bakó József sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 6.B.276/2020/6. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.IV.173/2021/14. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2021. június 16.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke